

Euroopa Liit ja teised riigid ning organisatsioonid

Euroopa Liit suhtleb maailmas kõikide riikidega, paljudega neist küll läbi oma liikmesriikide. Eelkõige suuremate liikmesriikide mõju võib olla väga suur ning ajalooline pärand muudab mitmeid suhteid. Mitmel EL liikmesriigil on siiani suhted endiste kolooniatega Aasias, Aafrikas ja Lõuna-Ameerikas. Osaliselt seetõttu osaleb Euroopa Liit aktiivselt Aafrika abistamises, mida küll tihti kritiseeritakse kui ebaefektiivset ettevõtmist. Huvi Aafrika erinevate osade vastu põhineb ka teistel huvidel: mitmed konfliktid on viinud põgenike massideni, mis läbi Põhja-Aafrika jõuavad ka Lõuna-Euroopasse, liidul on aktiivne kaubavahetus paljude riikidega ning rolli mängib ka puhtinimlik aspekt, mida toetab Euroopa Liidu soov olla humaansuse lipukandja.

Euroopa Liidu mitmeid välispoliitilisi probleeme nagu sõjaväe puudumine ja Aafrika abi ebaõnnestumine selgitab tegelikult see, et liit dubleerib juba eksisteerivaid organisatsioone. Euroopa Liit alustas majandusühendusena ning alles hiljem on tekkinud huvi muude asjade vastu, kuid nende funktsioonide jaoks on juba teised organisatsioonid. Näiteks humanitaarabiga tegeleb ÜRO, kellel ei ole potentsiaalselt konflikteid majandushuve. Enamus liidu liikmesriike on NATO liikmed, teised on vähemalt Euro-Atlandi partnerluse liikmed, seega sõjalised aspektid on kaetud juba NATOga. Ei ole küll selge, mis saaks, kui Euroopa Liit vajaks sõjaväge NATOlt, aga tekiks huvide konflikt (näiteks USA toetaks teist poolt), aga 2002. aastal allkirjastati *Berlin Plus* leping, mille järgi peaks NATO Euroopat aitama, kui tekib vajadus.

Kokkuvõte

Euroopa välispoliitika on võib-olla kõige igavam osa. Vajadus ühise välispoliitika järgi on suur ning potentsiaali maailmas korda saata on palju, kuid saavutusi on siiani olnud suhteliselt vähe. Suhted suurte riikidega on mõjutatud majandusest, suhted kõigi teistega taas majandusest, aga ka suurte liikmesriikide huvidest. Seega on keeruline oma välispoliitikat tekitada. Praegu keskendutakse pigem regionaalsele koostööle naabritega ning majandushuvide kaitsmisele mujal maailmas.